

Молодий комуніст

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Субота, 2 березня 1985 року

№ 27 (3534).

Ціна 2 коп.

ФОТОРЕПОРТАЖ

СУБОТНИК

На зекономленій електроенергії

У числі перших підприємств міста трудівники виробничого об'єднання по сівалках «Червона зірка» відгукнулись на ініціативу трудових колективів Москви — провести 20 квітня комуністичний суботник, присвячений 115-й річниці з дня народження В. І. Леніна.

На мітингу, що відбувся і в механоскладальному цеху № 2, котрий відкрив парторію цеху А. Ф. Назаренко, від імені членів своєї бригади виступив керівник КМК електрозварників О. Попов.

Закликавши колег і на інших дільницях ділом відгукнутися на патріотичний почин москвичів і утримувати ударні темпи напередодні свята праці, бригадир запевнив, що 20 квітня електрозварники доведуть продуктивність праці не нижче 150 процентів.

Працювати комсомольці й молодь бригади будуть тільки на зекономленому зварювальному дроті та електроенергії.

О. ГОНЧАРЕНКО,
секретар комітету комсомолу виробничого об'єднання по сівалках «Червона зірка».

Кіровоградський меблевий комбінат почав випускати новий набір меблів для житлої кімнати «Ятрань». Нову модель розробили спеціалісти Всесоюзного проектно-конструкторського інституту меблів спільно з червонодеревниками підприємства. Вона поєднує сучасні форми, красу, витонченість. До комплексу входять шафи для одягу, білизни, книг, посуду, секретер, дискотека, шафа багатопільового призначення, стіл, ліжко-диван, крісла та ін.

Колектив підприємства постійно в пошуках шляхів підвищення якості продукції. Надійною основою цього стала атестація робочих місць. Підвищилась продуктивність праці, поліпшились умови праці, посилюється контроль за якістю продукції. За короткий строк робітники освоїли нову для підприємства технологію покриття виробів відповідними лаками. Державна комісія атестувала набір «Ятрань» на Знак якості.

На знімках: активну участь в освоєнні нової технології брали передовики виробництва **М. ДОРОХОВ**, **Л. БОНДАРЕНКО**, **М. БЕРЕЗОВСЬКИЙ**, **Н. ЛУНЬОВА**, **В. ГАРНАВИЙ** (фото справа вгорі); багато пропозицій, спрямованих на вдосконалення технології лакового покриття меблів, дала завідуюча центральною лабораторією **Н. О. ВІДЛІВА** (фото зліва); «Ятрань» у салоні меблевого магазину. Фото **В. ГРИБА**.

Коли б не інертність

Важливі питання порушив у своїй статті «За честь заводської марки» фрезерувальник кіровоградського заводу «Гідросила», депутат Верховної Ради Союзу РСР І. Машигуца. Одне з них — низький коефіцієнт корисної дії шефських зв'язків і базових підприємств з профтехучилищами. Дійсно, замість ділового співробітництва, спільних пошуків шляхів поліпшення опанування майбутніми виробничниками своєї професії, формування у них високих громадських якостей, вимогливості до себе, шефські зв'язки часто обмежуються парадністю.

Базовим підприємством для середнього профтехучилища № 1 є завод підйомно-транспортного устаткування, для якого училище готує машиністів мостових кранів, електрозварників, слюсарів-монтажників, токарів. Теоретичне навчання успішно поєднується з проходженням практики на підприємстві, тобто набуті знання закріплюються безпосередньо на виробництві. Тут же тренувальники проходять переддипломну практику і повертаються сюди уже дипломованими спеціалістами, які певною мірою знають завод і не почувають себе новачками. Тож для тісних шефських зв'язків між комсомольськими організаціями заводу і училища є непогані передумови. Однак, справи йдуть далеко не так, як вимагає сьогодення.

На початку минулого року комітет комсомолу провели спільне засідання, на якому розглянули питання «Про роботу членів ВЛКСМ СПТУ № 1 в комсомольських організаціях цехів, дільниць і бригад заводу підйомно-транспортного устаткування» (в той час на переддипломній практиці було більше 120 учнів). На спільному засіданні тоді було прийнято конкретну постанову. У ній, зокрема, йшлося і про необхідність провести вчір посягти випускників профтехучилища у робітничий клас, а штабам «Комсомольського прожектора» заводу і СПТУ № 1 організувати у вересні спільний рейд по перевірці працевлаштування молодих спеціалістів.

Добрі намітки залишилися лише на папері. — Посвяту випускників профтехучилища у робітничий клас ми не провели тому, що не змогли зібрати відразу всіх направлених на завод, — говорить Валерій Петренко. — Тут нам

потрібна допомога адміністрації і заводу, і СПТУ № 1. На недавньому спільному засіданні представників адміністрації, партійних, профспілкових, комсомольських організацій, керівників цехів, дільниць, підрозділів, майстрів виробничого навчання підприємства і профтехучилища було прийнято рішення: разом з врученням дипломів випускникам провести одночасно посвяту у робітничий клас. Що стосується проведення спільного рейду штабів «Комсомольського прожектора», то тут обидва комітети нічого не зробили. А знову намітили... заходи на наступний рік, які будуть затверджувати в лютому 1985 року.

Однак і тут є своє «але»... По-перше, трохи запізно затверджувати заходи, адже половина навчального року в учнів профтехучилища залишилась позаду. А, по-друге, прогнати можна надолу жити тільки тоді, коли взялися за цю справу з повною серйозністю і відповідальністю.

п'ятирічка і ми

Розмова з молодим сучасником

Будьмо вище «обставин»

Мені, як молодому робітникові, хотілося б продовжити розмову про місце та внесок комсомольців і молоді у виконання завдань п'ятирічки. Працюю слюсарем по ремонту рухомого складу. Від нашого колективу, від його високоякісної роботи залежить ритмічність роботи усього відділення залізничної.

Комсомольців і молоді в депо близько 400 чоловік. Усі 6 КМК до 29 грудня минулого року виконали всі соціалістичні зобов'язання. Колектив ж комсомольсько-молодіжних колон імені 60-річчя ЛКСМУ, XXV з'їзду КПРС та електромашинного цеху неодноразово виходили переможцями в обласному та республіканському змаганнях.

Було б необ'єктивно приписувати здобутки

тільки собі. Величезна заслуга в них наших ветеранів — наставників молоді майстра В. В. Остапова, машиністів-інструкторів М. А. Пфафенрота та М. І. Уманця, ветерана праці М. А. Хомутова. На мій погляд, наставництво у нас в депо діє високо ефективно. Хотілося б відзначити такий момент. Чомусь прижилась думка, що в обов'язки наставника входить практично тільки одне — навчити підшефного тонкошам професії. А от моральний фактор забувається. На засіданнях ради наставників за низьку громадську активність молодих виробничників питають по-особливому.

Такий факт. Наше базове СПТУ № 12 щороку направляє сюди на роботу близько 50 молодих спеціалістів. За кожним з них із першого дня роботи закріплено наставника. Посвячення в робітничий провідиться дуже урочисто, у музеї трудової слави депо. Проте статистика доводить, що тільки 30 процентів випускників училища залишаються працювати на підприємстві. До то

го ж, вони місцеві. Чому така тенденція?

Тут мова вже заходить про проблему, здається, чи не найбільшій для підприємства. Для немісцевих відсутність перспективи отримати житло є головним контраргументом проти роботи в депо. Піднімає це питання на одному з пленумів обкому комсомолу і машиніст електровоза, делегат XIX з'їзду ВЛКСМ, член обкому комсомолу Володимир Василенко. Нині вже можна вести мову про зрушення. Знам'янське відділення залізничної вже почало будівництво гуртожитку для малосімейних.

Із закінченням будівництва проблема з житлом значною мірою перестане існувати. Тут вирішиться баланс і в іншому. Зачароване коло саме тут: дефіцит кадрів ставить поїзні бригади перед необхідністю скорочувати свій час відпочинку, а відсутність житла й спричиняє той дефіцит трудових ресурсів.

Це, а також вирішення питання із змістовним активним відпочинком (коли бажаних, крім завжди переповненого спортзалу ДСТ «Локомотив», приймають й інші майданчики), напевно, поліпшить загальний трудовий настрій.

С. ФЕДОРОВ,
слюсар локомотивного депо станції Знам'янка.

З ІСТОРІЇ ФЕСТИВАЛЬНОГО РУХУ

Влітку 1973 року Берлін став столицею X Всесвітнього фестивалю молоді і студентів. Під лозунгом «За антимпериалістичну солідарність, мир і дружбу» в ньому взяло участь 30 тисяч молодих посланців 140 країн.

Зірка Тимура

...Кумачем палахкотить сцена Палацу культури імені Компанійця. На її тлі — портрет письменника-комуніста Аркадія Петровича Гайдара. Червоногрудка піонерка Ленінського району м. Кіровограда зібралася на зліт тимурівців, присвячений 40-річчю Великої Перемоги.

Тимурівський рух став сьогодні масовим. Найактивнішу участь у ньому беруть піонери шкіл Ленінського району міста. В районному тимурівському загоні 1120 піонерів, які входять до 63 тимурівських загонів. Тільки з початку цього року ними зібрано понад 40 тонн металопилою, 20 тонн макулатури.

Чимало добрих справ на рахунок тимурівських загонів восьмирічних шкіл №№ 1, 2, 8, 33, 26, десятирічок №№ 5, 11, 6, 16, 30. Крайці із крашків тимурівців — Ірина Бейжена, Олена Короткова, Олена Лалак, Олена Новоселова, Наталка Семеняк, Артур Трембіцький.

Представники трьох поколінь зібрався у цьому залі, ще раз продемонструвавши спадкоємність поколінь і невідірваність традиції: молоді продовжують справу батьків. Про це говорив у своєму виступі ветеран Великої Вітчизняної війни Володимир Григорович Руткевич. Над 482 ветеранами війни взяли шефство тимурівці Ле-

нінського району, і вони глибоко вдячні хлопчикам і дівчаткам із зіркою Тимура на грудях за увагу і турботу.

Тимурівський загін десятирічки № 5, очолюваний Світлою Головенко, членом ради дружини імені О. Бур'янової, оточив піклуванням і турботою із ветеранів Великої Вітчизняної війни, які проживають на території мікрорайону школи.

Постійно підтримують тимурівці зв'язок із житлово-експлуатаційною конторою № 1 — беруть там адреси ветеранів, людей похилого віку, які потребують допомоги. Багато попрацювали піонери, щоб відкрити у себе в школі музей бойової слави. Зараз ведуть велику пошукову роботу, щоб зробити такий же музей у приміщенні житлово-експлуатаційної контори.

Влітку старші піонери школи № 5 відпочивають у спортивно-трудовому таборі «Старт» на території колгоспу «Україна» Кіровоградського району. Поруч знаходиться будинок для престарілих. Неодмінну допомогу надають йому школярі-шоліта, а від іжджаючи, не забувають своїх підшефних: шлють листи, вітання зі святами.

Цікаві форми роботи нагромадили тимурівці. Так, юні ленінці шкіл №№ 16 і 34, взяли шефство над могилами воїнів, територією меморіального кладовища; до того ж тимурівці СШ № 16, взявши за девіз слова «Граш-ка дитячому дому», оточили увагою дитячі садки мікрорайону і дитбудинки.

Л. СЕМЕНЮК.

КОР.: — Вікторе Захаровичу, останнім часом три-чотири рази розмови з приватним підприємцем у бригадному підприємстві...

Так, чим далі крокує підприємство, тим ясніше стає: використовують не всі його можливості. Ось, приміром, оплата. У сільських підприємств, як відомо, система акордно-преміальна. Тобто платять за продукцію. До того, як її отримав — аванс. Вимагається, на перший погляд, чітка залежність заробітку від кінцевого результату. Але на практиці не завжди так.

Візьмемо, наприклад, дві тракторні бригади колгоспу імені Енгельса Добровеличківського району. Вони працюють за єдиним нарядом. Першу тракторну очолює М. С. Цотос, другу — І. Ю. Чіомаш. Перша бригада в минулому році виробила продукції на

може: безпосередньо з кількістю одержаної продукції, її собівартістю пов'язана лише ДЕСЯТА частина заробітку механізатора. Отож-бо він зацікавлений змінити свій бюджет за рахунок поточного заробітку, адже він — гарантований. Звідси — гонити за нормами на шкоду якості, припинити виконання трудових операцій, необхідність у яких іноді відпадає.

КОР.: — Ясна річ, така система слабо допомагає досягненню основної мети підприємства. Певно, щось робити треба, щоб зберегти цю мету?

Звичайно. Але судити про цілий ряд заходів, що вони — панацея від багатьох невідповідностей методу, не можна. Наприклад, типове положення, рекомендації радять застосовувати до розрахунку за продукцію погодинну опла-

тискої області, досвід яких по роботі за бригадним підприємством широко пропонується, не все гаразд. За 10 років застосування єдиного наряду в 54 колгоспах цього району заробіток механізаторів зріс на 26,3 процента, а продуктивність праці — лише на 6 процентів.

КОР.: — Який, на вашу думку, вихід із становища, що склалося?

Вихід? Треба за основу розцінок брати не план, а так звану норму виробництва з підвищенням її на 20—30 процентів, тобто планувати певний ріст продуктивності. Визначають її, виходячи з урожайності за останні п'ять років, що дозволяє враховувати і родючість ґрунтів, і фондоозброєність, і примхи погоди. На п'ять років забезпечується певний рівень оплати за одиницю продукції. За цих умов, думається, треба було б відмовитися від гарантованих виплат за обсяг робіт, враховувати лише кінцеві результати. Причому на кожен процент росту продуктивності оплата

стимулює бережливе витрачання ресурсів. Скажімо, знижувати затрати на одиницю продукції, добуваючись меншого витратання пального, бережливого використання техніки, механізатору невигідно. Чому? А тому, що є інший вид преміювання за ці показники, який залежить від виконаного обсягу робіт.

КОР.: — Так, недостатня матеріальна зацікавленість в економічній ситуації заважає швидкому розвитку. А значить — неелегітним ситуації виходити почуття господаря...

Це особливо негативно впливає на молоді, що працює в підприємстві господарств колгоспів. Будемо відверті: ухопившись за «суть» роботи, не завжди легко переорієнтуватися. Ось тут необхідне так би мовити, економічне виховання на практиці: встановити сувору матеріальну відповідальність за всякі порушення, втрати, безгосподарність. Прогнував, неякісно спираював, неефективно використав техніку — отримуй покарання карбованцем, що, зрозуміло, позначиться на загальному заробітку. І, навпаки, розумна ініціатива, бережливості, сумлінності сприятиме підвищенню оплати праці.

Отже, поряд з мораль-

Підряд

на шальках

АКТУАЛЬНЕ
ІНТЕРВ'Ю

економіки

ПРОВАДЖУВАТИ чи не впроваджувати бригадний підряд — питання вже не дискусійне. Нині безпартійна форма організації праці знаходить пропису у багатьох трудових колективах. Тому й актуальне питання про те, що стримує розповсюдження цього прогресивного методу у сільському господарстві, як прискорити процес його впровадження, як удосконалити складові в колективах, де діє бригадний підряд. Про це й наша розмова із заступником начальника обласного управління сільського господарства по економіці З. З. КРАМАРЕНКОМ.

ту. Вихід? Ці. Практика показує: такий стимул ефективний, як правило, в невеликих за чисельністю колективах, де до того ж приблизно однакові за кваліфікацією працівники. Приклад — робота ланок тракторної бригади колгоспу імені Куйбішева Новомиргородського району.

Із зрозумілих причин забезпечити такий варіант вдається далеко не завжди. Звідси таке — механізатори отримують рівну суму за різну продуктив-

Відрядна оплата за обсяг робіт породжує рванство. Погодинна — знижує, як правило, показники крашків до рівня гірших.

КОР.: — Мабуть, подібні неузгодженості призводять до диспропорцій між зростанням продуктивності праці порівняно з ростом зарплати?

— У тому-то й біда! Навіть там, де здавалося б, роботу по-новому як слід налагоджено, оплата праці зростає швидше, ніж її продуктивність. Для прикладу можна взяти колгосп імені Леніна Новоградівського району. Та й у наших сусідів, у Баштанському районі Микола-

праці не повинна зростати більш, як на 0,8 процента.

З оплатою праці лише за продукцію авансування протягом року буде лише формою розподілення колективного заробітку. Але ж заробіток бригади, ланки не залежатиме від кількості годин або нормозмін. Відрядно, погодинно чи ще якимось іншим розподілом одержане за продукцію — це вже хай колектив вирішує на свій розсуд.

КОР.: — Отже, оплата праці тільки за кінцеві результати повинна стати характерною ознакою бригадного підприємства...

...і це також сприятиме ефективному використанню матеріально-технічних ресурсів. Акордно-преміальна система, на жаль, не пов'язана з економічною витратою виробничих ресурсів. Цей недолік, згідно типового положення, повинні компенсувати премії за скорочення прямих витрат на одиницю продукції або зниження її собівартості у порівнянні з планом у розмірі до 25 процентів від економії в рослинництві. Однак, на практиці таке преміювання не завжди

ним вихованням повинне чітко крокувати і економічне. Це — вимога часу.

КОР.: — Певно, досвід деяких господарств у цьому плані можна взяти на озброєння?

— Так. У колгоспі імені 40-річчя Жовтня Вільшанського району впровадження нової системи оплати праці дало багато. Вихід валової продукції зріс на 37 процентів, продуктивність праці — на 36,6 процента, значно скоротилися витрати пального, запчастин тощо. Прибуток становив по 196 карбованців на один гектар сільськогосподарських угідь, рентабельність — 43,6 процента. А найголовніше — механізатори стали дбайливішими господарями колгоспного виробництва.

У минулому році в цьому господарстві на оплату в залежності від кінцевого результату були перепедні керівники і спеціалісти. Наслідки ефективності цього заходу видно з виснажених результатів, яких досягли в колгоспі. Отже, почли вільшанців варті поширення.

Пошук крашків форм господарювання із застосуванням бригадного підприємства триває. Звичайно, висловлені мною думки — не догма. Всі ці положення ще повинні пройти іспити часом. Експериментальна перевірка, перевірка на практиці, певно, дозволить в самому кращому дати до року в життя.

Від інтерв'ю А. БЕЗТАКА.

ДИСЦИПЛІНА—МІРИЛОМ УСЬОМУ

Своєрідною віхою в житті комсомолів заводу «Червоний Жовтень» стала минула звітно-виборна кампанія. Члени ВЛКСМ глибоко і самокритично проаналізували діяльність комсомольської організації за звітний період. Новообрані актив намітали конкретні шляхи подолання недоліків.

Почати вирішили, звичайно, з поліпшення внутрішньої роботи. Виявили, що три комсомоль-

ці з тих, котрі працюють на підприємстві, не стоять на комсомольському обліку. Питання одразу було поставлено на контроль. Навели порядок.

Одностайно зійшлися на тому, що першоосовною наших прорахунків став низький рівень трудової і виробничої дисципліни. По цьому питанню свого часу справедливою була критика обласної молодіжної Серйозно взялися за вправлення становища.

Тут, гадаю, причина навіть не у важких умовах праці, на що посилюються молоді, впадучи на стіл заяву про звільнення. Легко було помітити, що в душах молодих щедро проросла пасивність, інертність. Спочатку відверто поговорили з кожним комсомольцем. Так прямо і спитали — чого ж бажаєте, за чим — відсутнім — жалкуєте? У відповідь — тиша. Із сумом згадували, як «провалилися» новорічний

ЖИТТЯ СПІЛКИ

вогник, що проводили 2 січня у клубі Компанійця. Напередодні та й раніше хлопці жваво обговорювали наступне торжество. А в результаті тільки 2 чл 3 комсомольці заводу прийшли того вечора на вогник.

Виникає питання, для чого поруч ставити дозвілля і порушення трудової дисципліни? Зв'язок прямий. Звідси росте ставлення до проблеми, бажання не просто працювати, а

працювати з вогником, по комсомольськи.

Активізували діяльність штабу «Комсомольського прожектора». Спільно із дозорцями групи народного контролю як мінімум раз на місяць робимо фронтальні рейд-перевірки. Під принцип об'єктивності фотоапарата потрапляють і прогулянки, і бракороби, і любителі «зазирнути» в чарку. Нині плануємо на заводі створити перший КМК. Одне лише треба піднести — дух власної активності.

Активізувалася молодіж в новаторському пошуку. За минулий рік у результаті впровадження радпропозцій мали загальний економічний ефект 11 240 карбованців. Серед активістів — інженер по нормуванню Ірина Коріба та слюсар-складальник механічної дільниці Олександр Пятів.

Л. КУЗЬМИНОВА,
секретар комсомольської організації заводу «Червоний Жовтень».

м. Кіровоград.

РОЗМОВА була про мету і зміст життя. Андрій Тихонович говорив про речі, здається, усім відомі, але так, що весь зал, де збиралися його односельчани, слухав уважно й захоплено. Перед людьми поступово розкривався, набрав зримих очертів світ, у якому люди живуть, маючи мету високу й світлу. Можливо, саме цієї мети хтось вперше усвідомив, що для нього зміст життя — скажімо, ударна робота на графітовому комбінаті чи в колгоспі — не самоціль, але справа, підпорядкована вищій меті. Через факти повсякденного життя лектор підводив людей до висновку: велика мета пробуджує і розвиває в людях кращі почуття, сповнює кожен відданий їй день такого ж змісту. І з іншого боку, химерна, нереальна мета позбавляє життя всякого сенсу, підштовхує людину на заклання в оманливий, відірваний від життя колектив, нашого колективістського суспільства, світ.

Того дня на лекції було чимало віруючих. Слова А. Т. Маєвського не могли не породити у них роздумів, не змусити їх засумніватися в релігійних догматах, на яких трималися їхні уявлення про світ і людину в ньому. І лекція тривала годину — власне, це була вже не лекція, а довірлива, щира розмова.

А. Т. Маєвський — не професійний лектор. Він викладає математику в Сальківській середній школі Гайворонського району. Та все ж у багатьох селах та селищах його знають тут насамперед як лектора-атеїста районної організації товариства «Знання».

Салькове — його рідне село. Сюди повернувся після закінчення Одеського педінституту. Тоді, з перших днів роботи у школі, він поприділяти багато уваги позакласній роботі з учнями. І поступово прийшов до висновку, що для того, аби успішно її вести, треба працювати й з деякими батьками. Справа в тому, що багато з них потрапив під вплив православної церкви та секти «свідків Єгови».

З тих пір проминуло вже 20 років. Нині невтомний пропагандист наукового атеїзму очолює первинну організацію товариства «Знання» Сальківської середньої школи та районну науково-атеїстичну секцію, багато працює з молодими людьми. Але чи не найбільше уваги, як і раніше, Андрій Тихонович приділяє індивідуальній роботі з віруючими. Адже його мета, як він сам каже, — допомогти віруючим стати свідомими громадянами.

Недавню А. Т. Маєвський провів бесіду з батьками своїх учнів. Було багато запитань, на які лектор відповів сповна, але він чекав і інших (серед присутніх були і члени секти «свідків Єгови»). Скажімо, таких. Біблія, вважає один із віруючих, теж навчає добро: не вкрадь, не вбий, не перелюбуй, будь добрим до ближнього. Де ж тоді, мовляв, розбіжність між релігійною й комуністичною мораллю?

І Андрій Тихонович, який ченів подібного запитання, докладно відповів на нього. Спочатку він навів приклад з Біблії, де стверджується протилежне сказаному віруючим. А далі повів мову про найстрашніше, що породжує в людині віра в бога і що несумісне з комуністичною мораллю: релігія вихо-

ває в людині невір у власні сили, можливість, здібності: «Чого досягли б люди, якби вони, згідно біблійних повчань, уподобалися птицям небесним, які нічого не сіють і не жнуть, а завжди сидітимуть, чим бог їх годує?» На це опонентів лектора нічого було заперечити.

Багатьом людям допоміг А. Т. Маєвський стати активними громадянами, звернути з хибного шляху. І вони й досі вдячні йому за це. Ось хоч би такий приклад. Сталося так, що в Сальковому поселенні група єврейських рутерфордівців. Вони відмовлялися від будь-якої участі в громадському

житті, що заважає жити повнокровним життям. Спочатку здобутки були досить скромні: деякі віруючі почали проявляти інтерес до громадських справ, відвідувати будинок культури, передплачувати газети і журнали. Та з часом кілька молодих людей назавжди повернулися до секти. Андрій Тихонович з гордістю показує листа, якого один з них, Костянтин Клішевський, написав до своїх атеїстичних наставників:

«Земний уклін вам, добрі люди, велике спасибі за те,

якими до релігійних обрядів. Коли я дізнався про те, то попросив хлопчиків та дівчаток з шкільного клубу «Атеїст» приділити Оленці найбільше уваги. Згодом вона почала відвідувати засідання клубу. Я з нею періодично говорив на різні теми, і побачив, що, незважаючи на релігійні обмеження, дитина цікавиться книгами, кіно. Ми почали щоразу запрошувати дівчинку в учнівські культпоходи в кіно, на читальні конференції, на збори громадського активу. Оленка виявилася дівчиною меткою, здібною.

І ще одна її риса проявилася сповна — доброта. І так вразили розповіді про війну і вбивства з «святого письма», на які ми звернули її увагу, що вона почала сумніватися у мудрості божій. В цю хвилину поряд з нею виявилися шкільні товариші, друзі, які підтримали її, допомогли вирватися з під впливу релігійного дурману...

З тих пір минуло вже немало років. Оленка стала дорослою — вона вже навчається в Гайворонському машинобудівному технікумі, готується до вступу в комсомол.

Однак не всі, з ким довелося стрітись А. Т. Маєвському в процесі своєї атеїстичної роботи, одразу охоче прислухалися до його розповідей і порад. Були й такі, які й говорити не хотіли, — мовляв, знаємо, про що наставляє: бога лаятимеш... Але він ніколи не відступав. Знав: павно, глибоко сягнув коріння релігійної омани в душі цих людей, тому й терпеливість потрібна в розмові з ними особлива. Так було

й з Ларисою Шевченко. Все ніяк не вдавалося вчителю загаворити з дівчиною. А після сьомого класу батьки-сектанти взагалі не пустили її до школи. Тоді Андрій Тихонович потім від них почав учити дівчинку за програмою восьмого класу. Вона здала екзамен за восьмимісячним екстерном і пішла до дев'ятого. Діти до того, що батьки-сектанти почали проклинати рідну дочку. Тоді А. Т. Маєвський почав допомагати їй не лише морально, але й матеріально.

І ось він тримає в руках листа од Люби Шевченко. Вона пише: «...Хочу повідомити, що успішно закінчила університет. Тепер я — учитель-мовник...»

Мій дорогий учителю! Я зроблю все, щоб дитинство моїх вихованців не було затьмарене релігійними забобами, щоб воно було щасливим і світлим...»

Андрій Тихонович підходить до вікна. За ним світиться вогнянім вечірнім Сальковим. А він з гордістю і радістю думає про Любу Шевченко, про її радість. Коли завтра він проводитиме чергове заняття в шкільному кабінеті атеїзму, він скаже про неї своїм слухачам. Скаже ще й тому, що в селіщі й досі є віруючі, які входять до секти «свідків Єгови», які забороняють своїм дітям учитися, співати на уроках в школі, займатися спортом. Він ніколи не зможе змиритися з таким. Бо є життя справжнє, світле — це життя у труді, житті з людьми і для людей. Це життя, сповнене дерзання, пошуків, боротьби, обрання собі і Олені, і Любі, та й багатьом інших вихованців Андрія Тихоновича. Таким життям живе і він сам. І не шукає спокою.

П. ДМИТРЕНКО.
Гайворонський район.

КОЛИ СЛОВА ПРАВДИВІ І ПРОСТІ

житті. Осторонь від інших трималися і їхні діти — вони не відвідували уроків співу та фізкультури, не брали участі в житті піонерської та комсомольської організації. Атеїстам довелося не один рік шукати шляхів до сердець цих людей, доки ті врешті зрозуміли, що атеїстична пропаганда спрямована не проти них, а проти всього того цепотірного, шкідливого, відсталого, що бачу світ ясним очима...»

Я КОСЬ ми проходили з Андрієм Тихоновичем біля школи в Сальковому. Мимо пробігла жвава дівчинка, яка чемно привіталася з нами. Я звернув увагу на те, як замислено поглянув їй услід учитель.

— Цю дівчинку звуть Оленкою, — сказав Андрій Тихонович. — Батьки у неї віруючі. То і її змалку при-

своєю машинобудівному технікумі, готується до вступу в комсомол.

Однак не всі, з ким довелося стрітись А. Т. Маєвському в процесі своєї атеїстичної роботи, одразу охоче прислухалися до його розповідей і порад. Були й такі, які й говорити не хотіли, — мовляв, знаємо, про що наставляє: бога лаятимеш... Але він ніколи не відступав. Знав: павно, глибоко сягнув коріння релігійної омани в душі цих людей, тому й терпеливість потрібна в розмові з ними особлива. Так було

ПРОДОВЖУЄМО РОЗМОВУ

«Навіщо йому така...»

26 січня ц. р. «Молодий комунар» під заголовком «Треті особи» вмістив полемічні замітки, де йшлося про межі правомірності втручання батьків у особисте життя дітей. Редакційна пошта принесла багато відгуків на публікацію. Деякі з них пропонуємо вашій увазі.

Дивився я не раз на таку картину: одружилися, пожили кілька місяців — і врзнібач розбіглися — і й подумав про роль батьків у взаєминах цих молодих. От до чого вона часто зводиться — вразити сусіда гучним весіллям. Цілими днями гості ситно гуляють, дарують дітям дорогі речі. Відшуміло весілля, і батьки задоволені — велике діло зробили! А чи правильно це? Чи варто так багато давати дітям матеріально, якщо вони потім не зуміють налагодити родинне життя? Краще дати їм більше духовно, щоб вони цінували любов, а не машини.

В. БОСНЕНКО.

м. Кіровоград.

Пишуть вам десятикласники. Нам по 17 років, маємо знайомих хлопців, котрі живуть у іншому місті й надсилають нам особисті листи. І ми хочемо запитати: чи правильно роблять наші мами, коли, знайшовши ті листи, читають їх? Нам це не подобається, а матері кажуть, що діти позинні про все розповідати батькам. Ну хіба так можна? Це ж наше особисте.

Рита, Алла.

м. Нодомігород.

Мій лист — не нарікання на «треті особи» і не прохання допомоги. Я здється, все зрозуміла, але не писати про таке не можу...

Наші стосунки з Саш-

ком були чистими, а почуття — глибокими. «Треті особи» вмістив полемічні замітки, де йшлося про межі правомірності втручання батьків у особисте життя дітей. Редакційна пошта принесла багато відгуків на публікацію. Деякі з них пропонуємо вашій увазі.

Дивився я не раз на таку картину: одружилися, пожили кілька місяців — і врзнібач розбіглися — і й подумав про роль батьків у взаєминах цих молодих. От до чого вона часто зводиться — вразити сусіда гучним весіллям. Цілими днями гості ситно гуляють, дарують дітям дорогі речі. Відшуміло весілля, і батьки задоволені — велике діло зробили! А чи правильно це? Чи варто так багато давати дітям матеріально, якщо вони потім не зуміють налагодити родинне життя? Краще дати їм більше духовно, щоб вони цінували любов, а не машини.

Коли прийшла на практику, про все дізналася. Сашко, в якого я так вірила, зустрічей з яким чекала як найбільшого святого, став вести негідний спосіб життя. Постійно пиячить з друзями. Світ потемнів мені в очах: хлопцю 24 роки, а він зовсім не думає про майбутнє; треба його рятувати, але як? Він не вважає себе винним переді мною, ну і я, хоч як боляче, не роблю кроку назустріч.

А «третя особа», його тітка, щоразу плачеться моїй сестрі: «Та що ж це таке з ним робиться, чого ж Лариса його в руки не взяла, що ж далі буде?». Я ж вважаю, що в тому, що сталося, є частка і її вини...

Лариса К.

Добровеличківський район.

Моя подруга Оксана вчиться в Криворізькому СПТУ-37. Вони кохалися з Вадимом Г. Але його мама не хотіла Оксани, бо вони мають великий кам'яний будинок, машину, імпортні меблі і речі, а в моєй подружки цього не було. От Вадим і послухався матір і перестав зустрічатися з Оксаною. Подруга ж не може його забути. Думаю, батьки тут чинять неправильно.

В. КОШОВА.

м. Долинська.

ПРОБА ПЕРА

Володимир ВАКУЛИЧ

Володимир Вакулич народився 1958 року в с. Величів на Волині в родині колгоспників. Закінчив факультет журналістики Львівського держуніверситету імені І. Я. Франка. Нині працює кореспондентом газети «Кіровоградська правда».

Вірш друкував у районній періодиці. Член міської літературної студії «Сівач».

* * *

Обліпили доти ластівки — Пишуть ноти для скрипки осені, Поспішали вітри-співачи По отавах, які не скошені. Понеслися дощі гопака, Танцювали у нас за хатою. Виглядала берізка струнка Того вересня, що поспіває. Розлили жовту фарбу саєти, Позолота дібровами плинє. Я ж у осінню іду, щоб знайти Слово ніжне, палке, єдине.

Дорога додому

Сто доріг від отчого порогу Поведуть в незвідані світи. Заберу всі болі і тривоги, Лише не журись, матусю, ти. Пишеш: біля хати наша вишня Біле плаття знову одягла І стоїть, мов наречена, пишна, На краю травневого села. У сусідів хлопці поженились, І дівчата вже на виданні. Ви удвох із батьком пожурилися — Як мені в далекій стороні?..

КОМСОМОЛЬСЬКЕ ШЕФСТВО

Конструюють молоді

У різних галузях народного господарства може знайти застосування автомобіль-самонавантажувач із зйомним кузовом розроблений молодими конструкторами Державного спеціального конструкторського бюро по автонавантажувачам у Львові. Випуск цих машин означає виконання одного з важливих пунктів здійсненої в лективі комплексної програми залучення молоді до прищеплення науково-технічного прогресу. Підвищенню активності молодих спеціалістів сприяла

А мені такому молодому Сто світів дарує далина, Сто доріг... Та лиш одна додому Проліга, як сонячна струна.

* * *

Проведи мені, батьку, коня По осінньому полю сивому, Дай за плуга старого Я з молодію візьмусь силою. Не прошу, щоб моя борозна Простелилась одразу прямою. Скроні батька — одна білизна, Слово батькове — завжди зі мною.

Бабуся на тротуарі

А в бабусі дзвенить відерце, Лід слизький підбиває ноги — Знов кохнуло старече серце, Мов озвалися давні гривоги. Сипле політ на гладінь льоду, І шепочуть уста старечі: — Не спіткніться в таку негодю, «Не спіткніться» — шепече вечір.

* * *

Упало літо в росяні покоси, Копиці сіна лугом розбрелись. Стежиною біжить хлопчина босий... Коли було це? Це було колись. Він на ходу стрибає на підводу, І поганяє коней, поганя, А листя з кленів падає у воду, А коні мчать по полю навантаження. Приїхали. Я падаю в копицю, І пахне мені спогадом трава, І сниться осінь. І дитинство сниться. І радістю хмеліє голова.

* * *

Ой легіли веселики, Та були невеселими, З крил трусили осінню журу: Кружеляли над селами — А летіти не хотілося — У далеку країну чужу. Та вже стомлені крила Синя далеч покрила, Ген над лісом хмарини лягли, Мов розгублені тіні, Що злетіли не вміпи, І застигли в чеканні зими.

м. Кіровоград.

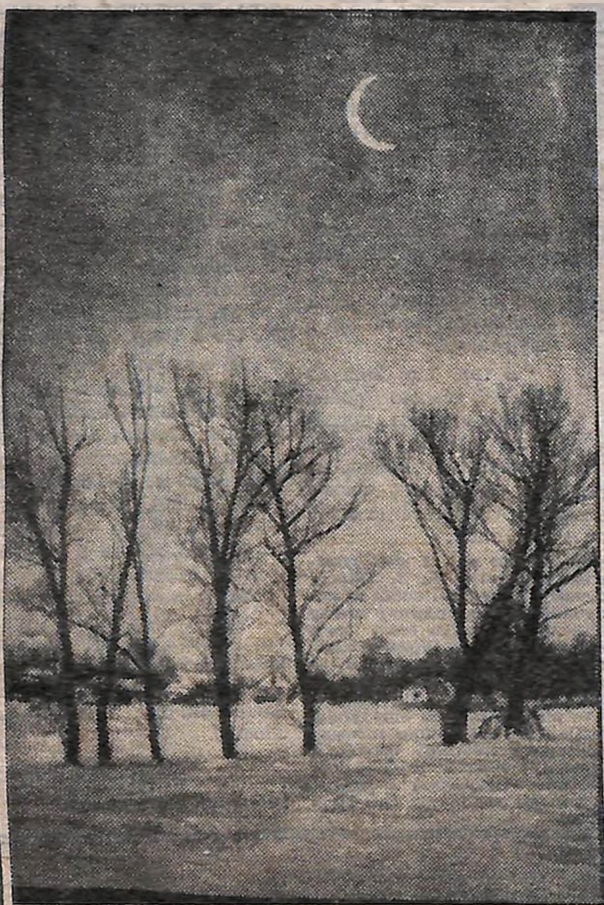
організація наскрізних бригад. Гідравліки, механіки, електромонтажники, що входять до їх складу, успішно працюють над створенням перспективних автонавантажувачів гідрокранів, гідромеханічних передач та інших підйомно-транспортних машин і механізмів. Чималу користь приносять науково-технічні конференції.

На Всесоюзній виставці науково-технічної творчості молоді, проведеної на ВДНГ СРСР, одна з львівських моделей автонавантажувача дістала високу оцінку. Всього в мінімістській п'ятирічній молоді спеціалізації ДСКБ впровадили у виробництво близько 30 розробок, захищених авторськими свідоцтвами.

Г. МАЦЕНКО,
кор. РАТАУ.

Суботній КУР'ЄР

СТОРИНКА ВИХІДНОГО ДНЯ

Фотоетюд С. ФЕНЕНКА.

ЗАХОПЛЕННЯ

ІСТОРІЯ МІСТ У ГЕРАЛЬДИЦІ

Майже п'ятнадцять років тому школяр Анатолій Авдєєв побачив у магазині значок, який сподобався. Це був герб одного з міст Радянського Союзу. Потім хлопець приніс додому другий значок, третій... Так починалася його колекція. Нині у інженера Кіровоградського заводу радіовиробів Анатолія Авдєєва нарахується близько шести тисяч значків, половина з них — герби міст.

— Колекціонування, — вважає Анатолій, — свого роду творчість. Одночасно це й відбір. Вибирається тема, і з усього розмаїття значків беруться тільки ті, що відповідають їй, а отже, і смаку колекціонера.

Пристрасть кіровоградця до гербів — не проста примха. Адже геральдика — це одна з частин історії Батьківщини, якою Анатолій захоплюється з дитинства.

Г. ХАРИТОНОВ.

м. Кіровоград.

ЕТИКЕТ

ЯК ПОВОДИТИСЯ ЗА СТОЛОМ

■ Намагайтеся не завадати незручностей сусідам; краще попросити когось із них передати вам хліб, ніж перегинатися за ним через увесь стіл.

■ Салфетка з тканини призначена для колін; рот і руки витирають паперовою.

■ Не спостерігайте уважно за співрозмовником у той час, коли він не може впоратися з курячою ногою — йому в цей час незручно за свою невправність.

■ Не подавайте сусідові страву із загального блюда своєю виделкою, для цього на столі повинна бути «ніжня» ложка.

■ Розмова за столом про рецепти приготування їжі і свої або чийсь кулінарні успіхи буде неприємною і для господарів, які можуть подумати, що вам не сподобалися їхні страви, і для інших гостей, котрі подібних успіхів не досягли.

■ Ще гірша тема для застільної бесіди — хвороби та ліки. Не відповідайте на пропозицію скуштувати салату: «У мене болить від нього печінка»; краще покладіть собі його в тарілку чисто символічну кількість.

■ Хвалити подану хазяйкою страву слід стримано; якщо ви будете невагомні в своєму захваті, присутні подумують, що вас тільки їжа й цікавить.

■ Довго розмовляти тільки з кимось одним із учасників застілля можна лише у великій компанії; у тісному товаристві краще підтримувати загальну бесіду про всім зрозумілі і цікаві речі.

ДОМАШНЯ АЕРОБІКА

«Цікавимося аеробікою, хотіли б розучити вправи і почитати у вашій газеті докладну розповідь про цю гімнастику». Сьогодні виконуємо прохання десятикласників Гайворонської середньої школи № 5, восьмикласниці з с. Володимирівки Кіровоградського району Л. Скрипник, В. Л. із Новомиргорода та всіх інших читачів, котрі надіслали подібні листи.

Аеробіка — ритмічна гімнастика, що виконується під музику, щось середнє між фіззарядкою і танцем. Гімнастику під музику поодиночки і раніше робили мільйони людей, а популяризувала і поставила це заняття на конвейер, вважається, відома американська артистка і прогресивна громадська діячка Джейн Фонда.

Головне достоїнство аеробіки — під час виконання вправ м'язи збагачуються киснем, від чого відповідно поліпшується обмін речовин, підвищується настрій, заспокоюються нерви.

Ритмічна гімнастика популярна в багатьох країнах. У нашій країні навіть влаштовувалися змагання на краще наповнення музички рухами — це було в університеті естонського міста Тарту. Секції з аеробіки діють і в Кіровограді — зокрема, у підлітків, міському Паладі культури імені Компанієцької середньої школи № 10. Всі бажаючі можуть влаш-

тувати таку «секцію» і в своїй квартирі — щотижня телебачення показує вправи з аеробіки. Вони взагалі передбачають імпровізацію, тобто рухи довільні, які кому захочеться; є і спеціально розроблені рухи, опис яких сьогодні друкуємо. Ці вправи можна без усяких допоміжних засобів робити вдома.

1. Вихідне положення — руки в сторони. Робіть кругові рухи кистями і одночасно переступайте ногами на місці, не відриваючи носків від підлоги. Зробіть чотири оберти вперед, чотири назад по 8—12 разів.

2. В. п. — руки в сторони. Кругові рухи прямими руками, пальці стиснуті в кулаки, з одночасними напівприсідами. Чотири оберти вперед, чотири назад по 6—8 разів.

3. В. п. — лежачи на боці (спочатку на лівому, потім на правому). Змахніть прямими ногами 24—32 рази у кожен бік.

4. В. п. — сидячи на килимку, опора ззаду на ви-

прямлені руки. На рахунок «один» — зігнути праву ногу в коліні, торкнутися коліном лоба. 2 — розігнути ногу вгору вліво. 3—4 — те саме. 5—8 — те саме з іншої ноги. 16 разів.

5. В. п. — лежачи на животі, руки вгору. 1 — підняти праву ногу і праву руку назад, прогнутися. 2 — в. п. 3—4 — те саме іншою ногою та іншою рукою. 16—24 рази.

6. В. п. — сидячи, опора ззаду на випрямлені руки. 1 — зігнути ноги в колінах, головою торкнутися до колін. 2 — в. п. 3 — повернутися на животі, максимально прогнутися в поясниць. 4 — в. п. 16—24 рази.

7. В. п. — ноги на ширині плечей, руки на поясі. 1 — виведення тазу вліво, праву ногу поставити на носок, правою рукою дістати праве коліно. 2 — в. п. 3—4 — те саме в інший бік. 16—32 рази.

Загальні рекомендації. Вправи робіть у провітреному приміщенні. Одягайте на ноги гамаші чи гетри для збереження тепла у м'язах, на лоб — стрічку «промокашку». Постарайтесь виконувати вправи без пауз на відпочинок, але перевіряйте пульс після складних вправ і в кінці занять.

НА ВАШЕ ЗАМОВЛЕННЯ

ВОЗЬМИ МЕНЯ С СОБОЙ

Музика А. МАЖУКОВА.

Стихи М. ТАНИЧА.

Возьми меня с собой,
В свой день и час любой,
В дорогу дальнюю,
В тревогу давнюю —
Возьми меня с собой.

Припев:

Оглянись среди ночи и дня,
Оглянись и увидишь меня.
Это — я, это — я, это — я,
Любовь твоя!

Возьми меня с собой,
В свой день и час любой,

Во все, что случится
И что забудется,
Возьми меня с собой.

Припев.

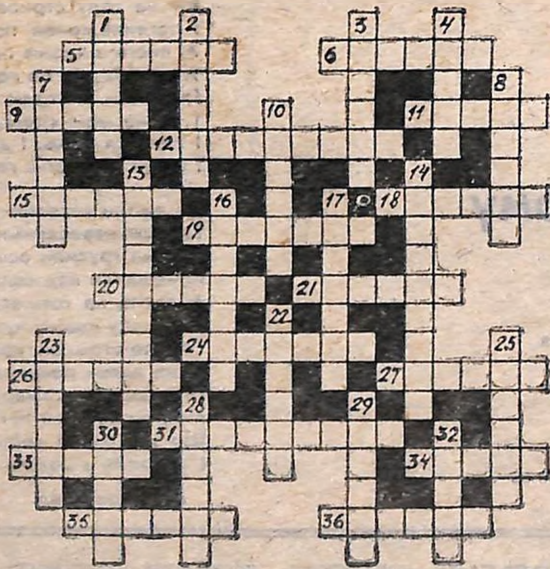

ВІДПОВІДІ

на кросворд «Перемога» Ю. Іванова, опубліковано в «МК» за 12 січня.

По горизонталі: 7. Лавочкін. 8. Кузнецов. 9. Жуков. 10. Луков. 11. Говоров. 14. Леонов. 15. Пеленг. 18. Чапаєв. 19. Волков. 23. Автомат. 25. Фучік. 26. «Фронт». 27. Командир. 28. Матросов.

По вертикалі: 1. Камуфлет. 2. Попов. 3. Лістов. 4. Бубнов. 5. Редут. 6. Бордіно. 12. Токарев. 13. Федоров. 16. Байдуков. 17. Йогансон. 20. Свєчин. 21. Гайдар. 22. Бівак. 24. Орлов.

Кросворд «Флотський»

По горизонталі: 5. Матрос Балтійського флоту, активний учасник революції і громадянської війни. 6. Частина весла. 9. Спішна робота на судні. 11. Рптовий короткий порив вітру. 12. Курс вітрильника щодо вітру. 15. Цінна промислова риба. 18. Член команди. 19. Загальна назва всіх снастей на судні. 20. Пристрій для затримання якорного ланцюга. 21. Форма куртки. 24. Прославлений морський льотчик, двічі Герой Радянського Союзу. 26. Накочування, набігання хвиль на берег. 27. Спеціаліст по провадженню суден.

31. Двокорпусне судно. 33. Плаваючий знак. 34. Звуковий сигнальний апарат. 35. Легендарна кубинська шхуна. 36. Вугільна яма для палива.

По вертикалі: 1. Стародавня назва Каспійського моря. 2. Порт в Австралії. 3. Мореплавець, іменем якого назване море, протока і острів на півночі Тихого океану. 4. Бойовий човен у запорізьких козаків. 7. Революційний крейсер. 8. Матросський танець. 10. Військовий корабель автономного плавання. 13. Ділянка водної поверхні у визначених межах. 14. Морська міра довжини.

16. Флот прибережного плавання. 17. Видатний російський флотоводець.

22. Відомий мореплавець, першовідкривач берегів Америки. 23. Частина берега, спеціально обладнана для швартування суден.

25. Мис у Балтійському морі, біля якого 1714 року відбувся знаменитий морський бій між російським і шведським флоти. 28. Держава в Центральній Америці. 29. Кухня на судні. 30. Давногрецький флотоводець. 32. Порт на півночі СРСР.

Склав В. НЕЧИПОРЕНКО.
м. Знам'янка.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой комунар» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМ України.

На українському мові.

НАША АДРЕСА:
316050, МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділу комсомольського життя — 2-46-57; листів і масової роботи — 2-45-36; пропаганди — 2-45-36; учнівської молоді — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолабораторії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.